

Lemmikkieläinten pitäminen

Huolenpito

Lemmikkieläimiä on kohdeltava hyvin ja niistä on huolehdittava. Eläinten terveydentilasta on pidettävä hyvä huoli ja kullekin lemmikkieläimelle on järjestettävä sille soveltuvat olosuhteet. Lemmikkieläintä ei saa jättää heitteille tai hoidotta. Heitteillejätöllä voidaan tarkoittaa esimerkiksi tilanteita, joissa eläin on koditon tai ilman valvontaa kotipiirin rajojen ulkopuolella.

Koirien ja kissojen pitäminen

Taajamassa koira on järjestyslain perusteella pidettävä kytkettynä. Koira ei saa päästää yleiselle uimarannalle, lasten leikkipaikalle, toriaikana torille eikä yleiseen käyttöön kunnostetulle ladulle tai urheilukentälle, jollei se ole erikseen sallittua. Kytkemättömänä koira ei saa tuoda kuntopolulle. Koira voi olla irrallaan suljetulla pihalla, koirien harjoituspaikalla sekä aidatulla jaloittelualueella. Koiran tulee tällöinkin olla omistajansa tai haltijansa valvonnassa.

Kissalle ei järjestyslaissa ole suoranaista kytkemisvelvoitetta taajamassa. Kuitenkaan myöskään kissaa ei saa päästää yleiselle uimarannalle, lasten leikkipaikalle, toriaikana torille eikä yleiseen käyttöön kunnostetulle ladulle tai urheilukentälle, jollei se ole erikseen sallittua. Kytkemättömänä kissaa ei saa tuoda kuntopolulle. Käytännössä siis kissaa ei voi järjestyslain perusteella pitää taajamassa vapaana ilman valvontaa. Ollessaan vapaana kissa altistuu onnettomuuksille, katoamisille, loukkaantumisille ja jopa ilkeimmille, ja se voi joutua kärsimään vakavasti loukkaantuneena hyvinkin pitkiä aikoja. Eläinten hyvinvointilainsäädännön mukaan eläimen pitopaikan tulee olla riittävän turvallinen ja karkaamisvaaran mahdollisimman vähäinen, eikä eläimelle saa aiheuttaa tarpeetonta kärsimystä. Kun eläin otetaan lemmikiksi, otetaan vastuulle sen hyvinvointi, mihin kuuluu myös karkaamisvaaran minimoiminen. Lemmikistään välittävä omistaja ei päästä kissaansa irralleen varsinkaan taajamassa. Taajamassa kissojen turvallinen ulkoilu tapahtuu verkkokattoisessa kissatarhassa tai ulkoiluttamalla kissaa valvotusti kytkettynä.

Tavattaessa irrallaan olevia koiria ja kissoja taajamassa ne voidaan ottaa kiinni ja toimittaa kunnan järjestämään talteenottoaikaan tai löytöeläinkotiin. Kissa voidaan ottaa kiinni esimerkiksi kissaloukulla. Lemmikkieläimiä kiinni otettaessa niitä ei saa vahingoittaa, eikä niitä saa tappaa, vaikka ne kulkisivatkin laissa kielletyillä alueilla tai toisten pihalla.

Taajaman ulkopuolella koirat on 1.3.–19.8. välisen ajan pidettävä kytkettynä tai siten, että ne ovat välittömästi kytkettävissä. Kytkeäminen koskee myös omaa maata lukuun ottamatta pihamaata, puutarhaa tai tarkoitusta varten aidattua aluetta. Muuna aikana koira voidaan myös toisen alueella pitää irti sillä edellytyksellä, että siihen on maanomistajan tai metsästysosoikeuden haltijan lupa (metsästyslaki 53 §). Järjestyslaki ja sen kissojen ja koirien pitoa koskevat velvoitteet eivät ole voimassa taajaman ulkopuolella.

Maanomistajalla on oikeus ottaa kiinni ja poistaa alueella oleva koira sitä kuitenkaan vahingoittamatta. Koiran kiinniotosta on välittömästi ilmoitettava koiran omistajalle tai poliisille. Kiinniotetut koirat tulee toimittaa omistajalle tai eläinsuojajaan. Myöskään taajaman ulkopuolella vapaana liikkuvat kissat ja koirat eivät ole "lainsuojattomia". Alueen omistajalla tai haltijalla on oikeus pyydystää tai tappaa alueellaan oleva rauhoittamaton eläin, ja kissoista ja koirista ainoastaan villiintyneet kissat kuuluvat tähän ryhmään.

Villiintynyt kissa suojaa laki. Sen pyydystämisessä on noudatettava paitsi metsästyslain, myös eläinten hyvinvointilain säännöksiä. Maanomistaja saa pyydystää villiintyneen kissan käyttäen metsästyslaissa sallittuja pyyntimenetelmiä. Villiintynyt kissa on eri asia kuin omilla teillään oleva kotikissa. Villiintyneen kissan erottaminen karanneesta kotikissasta on usein vaikeaa, joten kaikki kissat pitää ensisijaisesti ottaa kiinni niitä vahingoittamatta esimerkiksi loukulla. Kissan villiintyneisyyden arvioi eläinlääkäri käyttäen apuna tarvittaessa löytöeläinkodissa tehtyjä havaintoja, minkä jälkeen hän päättää jatkotoimista.

Haittojen ehkäiseminen

Lemmikkieläimistä huolehtimisvelvollisuuteen kuuluu, ettei eläimiä päästetä tekemään tarpeitaan liikaamaan toisten pihoja, leikkipaikkoja eikä yleisiä oleskelu-, liikunta- ja virkistysalueita. Erityisesti leikkikentillä ja uimarannoilla sairauksien leviäminen eläinten ulosteiden välityksellä on mahdollista, koska lapset laittavat vettä, hiekkaa ja lunta suuhunsa. Lemmikkieläimen omistajalla on vastuu eläimen aiheuttamista vahingoista.

Lemmikkieläinten ulosteiden aiheuttama likaantuminen on jätelain tarkoittamaa roskaamista. Eläimen omistaja on vastuussa siivoamisesta. Järjestyslain mukaan koiran ulosteita ei saa jättää taajamassa ympäristöön hoidetulla alueella.

Koirat eivät saa aiheuttaa haukkumisella naapureille kohtuutonta meluhaittaa. Järjestyslain 3 § kieltää mm. "metelöimisen" sekä yleisellä että yksityisellä paikalla. "Metelöimistä" voi olla tilanne, jossa koiran omistaja sallii koiran toistuvasti haukkua siten, että siitä aiheutuu kohtuutonta häiriötä ympäristöön. Jatkuva naapurin sisätiloihin kuuluva haukunta voi aiheuttaa myös terveydensuojelulain vastaisen meluhaitan.

Lemmikkieläinten pitäminen asunnossa

Asunnossa ei saa pitää eläimiä siinä määrin, että niistä aiheutuu terveyshaittaa (terveydensuojelulaki 26 §). Terveyshaitaksi katsotaan mm., jos eläimet aiheuttavat asunnon sisäilmaan jatkuvan pahan hajun. Lemmikkieläinten pitäminen ei saa aiheuttaa hajuhaittoja naapureille, porraskäytäviin tai naapurihuoneistoihin.

Ulkotarha

Lemmikkieläinten ulkotarha on siivottava ulosteista, ruuantähteistä ym. riittävän usein eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi sekä haittojen estämiseksi naapureille. Pidettäessä koira rivitalohuoneistoon kuuluvalla piha-alueella on koiran ulosteet siivottava päivittäin varsinkin lämpimänä vuodenaikana. Tarvittaessa tulee olla taloyhtiön lupa, jos koiralle tehdään ulkotarha huoneistoon kuuluvalla piha-alueelle.

Eläinsuoja

Eläinten hyvinvointilain mukaan kunnan on huolehdittava alueellaan irrallaan tavattujen ja talteen otettujen koirien ja kissojen sekä muiden pienikokoisten lemmikkieläinten tilapäisen hoidon järjestämisestä vähintään 15 päivän ajan. Kunnalla on oikeus luovuttaa tai lopettaa eläin, jos eläintä ei noudeta eläinsuojasta. Kunnalla on oikeus periä eläimen omistajalta korvaus eläimen talteenotosta ja hoidosta aiheutuneista kustannuksista. Kotipiirinsä ulkopuolella irrallaan tavatun lemmikkieläimen saa ottaa kiinni sitä vahingoittamatta. Kiinniottajalla on velvollisuus toimittaa eläin omistajalleen tai eläinsuojaan.

Pääsääntöisesti löytöeläimet tulee itse toimittaa eläinsuojaan. Myös eläinsuoja voi poikkeustapauksissa järjestää eläimelle kuljetuksen. Kuljetuksen järjestämiseen eläinsuojan kautta tarvitaan aina kunnaneläinlääkäriin lupa.

Yhteystiedot

Valvontaeläinlääkäriin tavoittaa puhelinnumerosta arkisin klo 8:15 – 10.00 044 740 1486 (Huom! numeroon ei voi lähettää tekstiviestejä), ja sähköpostilla osoitteesta valvontaelainlaakari@siilinjarvi.fi.

Järjestyslain noudattamista valvoo poliisi.